

KÜBA CUMHURİYETİ

MADENCİLİK SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih: 21.04.2025

Raporu Hazırlayan: **Havana Ticaret Müşavirliği**

Açıklama: Küba Cumhuriyeti Devletinde istatistik yayımlanması devlet kontrolündedir ve düzenli olarak açıklanmasına izin verilmemektedir. Küba'da üst düzey toplantılarda ve sosyal medyada Bakanların veya üst düzey yetkililerinin yapmış oldukları açıklamalarda bazı verilere ulaşılması mümkün olmaktadır. Diğer taraftan Küba Cumhuriyeti Devleti istatistik Kurumu¹ eski veya yeni bile olsa sınırlı istatistikleri yayımlamaktadır.

1. Ülke Pazarında Madencilik Sektörü

Küba, karmaşık jeolojik arazilerde çeşitli yakıt ve yakıt dışı mineral kaynaklarına ev sahipliği yapmaktadır. Mineral kaynakları arasında, ofiyolit olarak bilinen okyanus kabuğunun korunmuş parçalarındaki kromit yatakları ve ofiyolitlerin üzerinde gelişen laterit toprakları bulunur; bu laterit toprakları ülkenin en önemli kobalt ve nikel rezervlerini içerir. Küba'nın metalik mineral kaynakları arasında kobalt ve nikelin yanı sıra volkanojenik masif sülfür yataklarında bakır ve çinko, porfir yataklarında bakır, laterit ve skarn yataklarında demir, epitermal yataklarda değerli metaller, tabakalı yataklarda manganez oksit ve damar yataklarında tungsten bulunur. Ülkenin endüstriyel mineral kaynakları arasında şu anda çıkarılan, volkanik olarak türetilen bentonit, feldispat ve yüksek saflıkta zeolit mineralleri ile alçıtaşı, kaolin, kireç, yüksek kaliteli kireç taşı, mermer ve karbonat arazilerinden gelen kum bulunur. Üretilen endüstriyel mineral ürünleri arasında amonyak, çimento, sülfürik asit, çelik ve üre bulunmaktadır.²

Küba mineral üretimi Aralık 2022 itibariyle 3.635.666.000 metrik ton olarak açıklanmıştır.³

Kobalt ve Nikel

Moa Nickel, Holguin Eyaletindeki tesislerinde nikel ve kobalt içeren karışık sülfürleri çıkarmaya ve işleme faaliyetlerini yürütmektedir. Karışık sülfürler okyanus yoluyla Kanada'ya ve ardından tren yoluyla Sherritt'in Alberta, Kanada'daki Fort Saskatchewan'daki rafineri tesislerine taşınmaktadır. Moa Nickel'in faaliyetleri arasında Central Moa projesi (Camarioca Norte, Camarioca Sur, Limestone Mud, Moa Occidental, Moa Oriental, Playa La Vaca-Zona Septentrional II ve Yagrumaje Oeste imtiyazları) ve toplamda 12.322 hektarlık bir alanı kaplayan Eastern Satellites projesi (Cantarrana, La Delta ve Santa Teresita imtiyazları) bulunmaktadır. Sherritt, tükenme oranı tahminlerine dayanarak, Moa Nikel'deki imtiyazların en az 2034'e kadar çıkarılmasının planlandığını belirtmektedir. Central Moa ve Eastern Satellites projelerinde toplam kanıtlanmış ve muhtemel rezervlerin ortalama %1,16 nikel ve %0,13 kobalt derecelerinde 51,1 Mt olduğu tahmin edilmektedir.⁴

Ülkedeki nikel ve kobaltın toplam üretimi 2014 yılında sırasıyla 30.331 t ve 3.206 t olmuştur. Sherritt'in önümüzdeki yıl 31.000 ila 33.000 t arasında nikel ve 3.300 ila 3.600 t arasında kobalt üretmesi beklenmektedir.⁵

¹ [Oficina Nacional de Estadística e Información \(gob.cu\)](http://Oficina Nacional de Estadística e Información (gob.cu))

² <https://pubs.usgs.gov/fs/2015/3032/fs20153032.pdf>

³ <https://www.ceicdata.com/en/indicator/cuba/minerals-production>

⁴ <https://d9-wret.s3.us-west-2.amazonaws.com/assets/palladium/production/atoms/files/myb3-2016-cu.pdf>

⁵ [Sherritt International - Sherritt Reports Fourth Quarter and Full Year 2024 Results; Strong Operational Performance at Metals and Power; Provides Guidance for 2025](https://www.sherritt.com/~/media/Files/Reports/2024/Strong%20Operational%20Performance%20at%20Metals%20and%20Power%20Provides%20Guidance%20for%202025.pdf)

Altın

Avustralyalı madencilik şirketi Antilles Gold, devlete ait GeoMinera ile yaptığı anlaşmalar aracılığıyla daha önce keşfedilen bakır, altın ve gümüş yataklarına erişim sağlamada öncülük etmektedir. İmzalanan anlaşmalar arasında, Küba'nın merkezindeki El Pilar'ın büyük bakır ve altın porfir sistemini ve adanın doğusundaki La Cristina, Vega Grande ve Buey Cabón olmak üzere üç yüksek potansiyelli imtiyazı içeren "Los Llanos'un Keşfi" de yer almaktadır. GeoMinera ile ortak olan bu girişim, 9 yıl boyunca altın, gümüş ve antimon konsantreleri üretmesi beklenen Isle of Youth'taki La Demajagua açık ocak madenin işletilmesini içermektedir. Buna ek olarak, altın ve bakır konsantreleri üretmek için düşük sermayeli bir açık ocak madeni olmayı hedefleyen altın ve bakır oksit yatağı El Pilar'ın geliştirilmesi de mevcut projeler arasındadır. Antilles Gold, ortak girişimin ülkenin bilinen en büyük altın yatağı olan La Demajagua'da açık ocak madeni geliştirmek için kurulduğunu belirtmektedir. Antiles Gold, 2017'de 300 milyon dolarlık Castellanos baz metal madenini devreye alan Trafigura'nın %49'una sahip olduğu EMINCAR ortak girişimi dışında, şu anda Küba'da yeni madencilik geliştirmelerine yatırım yapan tek şirkettir.⁶

Kurşun ve Çinko

Pinar del Rio Eyaletindeki Minas de Matahambre'de bulunan Astellanos Madeni'nin tahmini maden ömrünün 22 yıl ve yılda yaklaşık 100.000 metrik ton (t/yıl) çinko konsantresi ve yılda 50.000 t/yıl kurşun konsantresi üretme kapasitesinin bulunduğu tahmin edilmektedir.

Petrol ve Doğal Gaz

Küba, Meksika Körfezi'ndeki Münhasır Ekonomik Bölge'de bulunan 83 açık deniz bloğu; ülke genelinde bulunan 21 kara bloğu; ve Artemisa, Camaguey Ciego de Avila, Granma, Matanzas, Mayabeque, Pinar del Rio ve Villa Lara Eyaletlerinde bulunan 10 sığ su bloğu dahil olmak üzere kara ve deniz sahalarından petrol çıkarma konusunda ortak girişim fırsatları sunmaktadır. 2018 itibarıyla Küba'nın kanıtlanmış ham petrol rezervlerinin yaklaşık 124 milyon varil ve doğal gaz rezervlerinin de 70,8 milyar metreküp olduğu tahmin edilmektedir.

Avustralya merkezli Melbana Energy Ltd., 2015 yılında CUPET ile petrol arama ve çıkarmaya ilişkin üretim paylaşım sözleşmesi imzalamıştır. Sözleşmeye göre söz konusu faaliyet Küba'nın kuzey kıyısında, Havana'nın yaklaşık 140 kilometre doğusunda yer alıp 2.380 kilometrekarelik (km²) bir alanı kaplayan ve Blok 9 adı verilen bölgede yürütülecektir. Şirket blok 9'da belirlenen keşif potansiyelinin yaklaşık 14,8 milyar varil petrol olduğu ve bunun da 676 Mbb'l'lik muhtemel bir kaynağı temsil ettiğini belirtmektedir. Bununla birlikte Melbana, Angola merkezli Sonangol E.P. şirketi ile keşif kuyusu açma ve sondaj tamamlama anlaşması imzalamıştır.

Sherritt firmasının üretim aşamasında olan Puerto Escondido-Yumuri petrol sahaları ve keşif aşamasında olan Blok10 bölgesi dahil olmak üzere CUPET ile anlaşmaları mevcuttur.

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Küba'da 1.022 adet maden yatağı, 60 çeşit metalik ve metalik olmayan mineral hammadde bulunmaktadır. 214 adet metalik mineral yatağında, 16 çeşit hammadde ve 808 adet metalik olmayan yatakta ise 44 çeşit hammadde bulunmaktadır. Elektronik için kuvars; çeşitli kullanımlar için dolomit; 25'ten fazla yatağı olan zeolit; mineral-tıbbi çamurlar; kozmetik, ilaç

⁶ [Empresa minera australiana es líder en explotación de cobre, oro y plata en Cuba | Cuba Noticias 360](#)

vb. için saf kireçtaşları; tüketim ve endüstri için tuz; tarım için potasyum turbarları; boyalar, seramikler, plastikler, refrakterler için volkanik cam, vollastonit; panel ve diğer kullanımlar için alçı bulunmaktadır. Toplam dünya nikel rezervleri yaklaşık 94 milyon metrik tondur. Küba'nın, dünya rezervlerinin %5,8'ini temsil eden tahmini 5,5 milyon metrik tonluk rezerviyle dünyanın en büyük nikel rezervlerine sahip beşinci ülkesi olduğu tahmin edilmektedir.

Küba, nikel işlemenin bir yan ürünü olarak üretilen kobaltın dünyanın önde gelen üreticileri arasında 5., nikelin dünyanın önde gelen üreticileri arasında 9. ve dünyanın önde gelen zeolit üreticileri arasında sekizinci sırada yer aldığı tahmin edilmektedir. Ülkede üretilen diğer mineral emtialar arasında bentonit, çimento, kil (kaolin), feldispat, alçı, kireç, kireç taşı, mermer, azot, tuz, silis kumu, ham çelik ve sülfürik asit yer almaktadır. Küba ayrıca ham petrol, doğal gaz ve petrol rafinerisi ürünleri de üretmektedir. Ülkede tespit edilen mineral kaynakları arasında krom, bakır, altın, demir, kurşun, manganez, gümüş, tungsten, çinko gibi metaller ve asbest, barit, bazalt, kil, gabro, granat, grafit, kyanit, manyezit, mika, olivin, fosfat kayası, kuvars, kuvarsit, kuvars kumu ve yarı değerli taşlar gibi endüstriyel mineraller bulunmaktadır. Küba'nın mineral endüstrisi nikel ve kobalt üretimi tarafından domine edilmektedir. Ülkede önemli kobalt ve nikel mineral kaynakları olmakla birlikte Küba'nın dünya kobalt rezervlerinin yaklaşık %7'sine ve dünya nikel rezervlerinin %6'sına sahip olduğu tahmin edilmektedir.

CUBANIQUEL Genel Müdürü Leonardo René Rosel López, nikel üretiminin planlananın altında kalarak hedefin %83,3'ünün gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Buna karşın yöneticiler, yıllık projeksiyonda yer alan rakamlardan bahsetmemektedir. Bu karmaşık durum, uluslararası düzeyde nikel ve kobalt fiyatlarındaki düşüş ve ulusal enerji sisteminin üç kez çökmesine bağlanmaktadır. 2024 yılında, Kanadalı şirket Sherritt International'ın da katılımıyla ortak girişim, büyümesini ve yatırımlarını yavaşlatan bir kemer sıkma sürecinden geçmiştir. Sherritt International'ın adadaki operasyonları, enerji krizi, personel yoğunluğu ve Küba hükümetinin ödeme yapmaması nedeniyle kötü bir dönemden geçmektedir. Uzmanlara göre nikel, çeşitli endüstrilerde kullanılan dünya ekonomisi için büyük önem taşıyan bir mineraldir ve ülke dünyanın beşinci büyük rezervi olarak kabul edilmektedir. Ana yataklar Holguín topraklarında bulunmaktadır ve işletme, Küba ve Sherritt International arasındaki ortak girişim Moa Nickel S.A. tarafından işletilen Pedro Sotto Alba tesisinde ve tamamen Küba sermayeli Ernesto Che Guevara tesisinde yoğunlaşmıştır.⁷

Hükümete ait Union Cuba-Petróleo (CUPET), ülkenin petrolünü ve türevlerini araştırmak, üretmek, rafine etmek ve pazarlamaktan sorumludur. Küba'nın kanıtlanmış ham petrol rezervlerinin yaklaşık 124 milyon varil (Mbbbl) ve doğal gaz rezervlerinin 70,8 milyar metreküp olduğu tahmin edilmektedir. Küba ham petrol ihtiyacının çoğunu Venezuela'dan ithal etmektedir. Ancak Venezuela'nın içinde bulunduğu ekonomik ve politik krizler nedeniyle Küba'nın Venezuela'dan ham petrol tedarikini güvence altına alma yeteneği büyük bir risk altındadır.

Ülke ekonomisinin içinde bulunduğu darboğaz, esas olarak ABD'nin Küba'ya uyguladığı ekonomik yaptırımlar ve ticaret ambargosu ile Küba'nın ana ticaret ortağı olmaya devam eden Venezuela'daki sosyoekonomik ve politik krizlerden kaynaklanmaktadır. Küba ham petrol ihtiyacının çoğunu Venezuela'dan ithal etmeye devam etmektedir. Ancak Küba'nın

---

⁷ [Industria cubana del níquel cerró a media máquina 2024 - OnCubaNews](#)

Venezuela'dan ham petrol temin etme kabiliyeti, yukarıda ifade edilen nedenlerden dolayı gitgide azalmaktadır.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Küba'daki madencilik sektörü esas olarak nikel ve kobaltın çıkarılmasına odaklanmış olup, ülke bu minerallerin dünyadaki önde gelen üreticilerinden biridir. Ayrıca Küba'da bakır, altın, çinko ve manganez gibi diğer minerallerin rezervleri de bulunmaktadır.

Küba'daki mineral fiyatları uluslararası piyasa dalgalanmalarına tabidir. 2023 yılı yaklaşık fiyatlarına ilişkin bazı tahminler şöyledir;

Nikel: Yaklaşık uluslararası fiyat: metrik ton başına 20.000-25.000 ABD doları. Küba yılda yaklaşık 50.000 - 60.000 ton nikel + kobalt üretmektedir.

Kobalt: Yaklaşık uluslararası fiyat: metrik ton başına 30.000-35.000 ABD doları.

Bakır: Ton başına 8.000-9.000 USD.

Altın: Ons başına 1.800-1.900 USD.

Çinko: Ton başına 2.500-3.000 USD.

Bu fiyatlar ilgili madenin saflığına, çıkarma maliyetlerine ve Küba'nın diğer ülkelerle olan ticaret anlaşmalarına göre değişiklik gösterebilmektedir.

Küba'daki madencilik esas olarak Devlet tarafından kontrol edilir. Lider şirket, nikel ve kobaltın çıkarılmasını ve işlenmesini yöneten Cubaniquel'dir. Bununla birlikte Küba, madencilik sektörünü modernize etmek için yabancı yatırım çekmeye çalışmaktadır. Kanada, Avustralya, Çin ve Rusya gibi ülkelere şirketler madencilik projelerine katılmıştır. Küba, ekskavatörler, damperli kamyonlar ve sondaj kuleleri gibi mineral çıkarmak için ağır makineler kullanır. Bunun yanında Çin, Rusya ve Kanada gibi ülkelere birçok ekipman ithal edilmektedir. Ana nikel ve kobalt madenleri Moa bölgesinde (Holguín eyaleti) bulunmaktadır. Küba'da Moa'daki Pedro Soto Alba tesisi gibi mineral işleme tesisleri bulunmaktadır. Madencilik sektörü, hem minerallerin çıkarılmasında hem de işlenmesinde binlerce işçi istihdam etmektedir. Madencilik sektöründeki ücretler ulusal ortalamadan daha yüksek olma eğilimindedir, ancak uluslararası standartlara göre hala düşüktür.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Küba'daki madencilik faaliyetlerinin çoğu Hükümete veya Hükümetle ortak girişimlere aittir. Ülkede nikel ve kobalt üretimi, Hükümete ait Empresa Niquelifera Ernesto Che Guevara ile Moa Nickel S.A. (bu şirket Sherritt International Corp. of Canada ile Hükümet arasındaki bir ortak girişimdir) tarafından yürütülmektedir. Kurşun ve çinko, ülkedeki tek kurşun ve çinko üreticisi olmaya devam eden Emincar tarafından üretilmektedir. Emincar, Hükümete ait Geominera S.A. (%51) ve Singapur'daki Trafigura Group Pte. Ltd. (%49) arasındaki bir ortak girişimdir. Petrol rafineri ürünleri ise, CUPET tarafından Camilo Cienfuegos, Hermanos Díaz, Nico López ve Sergio Soto rafinerilerinde üretilmektedir. Camilo Cienfuegos ülkenin en büyük rafinerisi olup, yılda yaklaşık 23,7 milyon varil petrol ürünü üretme kapasitesine sahiptir.

Nikel İş Grubu (CUBANIQUEL)⁸

Pazara Nikel ve Kobalt madencilik ürünleri sunmaktadır. 2 mineral üreticisi de dahil olmak üzere toplam 14 şirketten oluşmaktadır:

Comandante Pedro Soto Alba Company., Kanadalı Sherritt International şirketiyle ortak girişimdir (MOA NICKEL S.A), nikel artı kobaltın karışık sülfürlerinin üretimi ve ticarileştirilmesi ve ulusal varlıklara sülfürik asit üretimi, satışı ve teslimatı ile uğraşmaktadır.

Comandante Ernesto Che Guevara Nickel Company. Diğer üretici şirkettir; bu şirket %100 Küba sermayelidir.

Geominero Salinero İş Grubu (GEOMINERA, S.A.)⁹

Küba Cumhuriyeti'nde tuz ve mineral kaynaklarının çeşitlendirilmiş, rasyonel ve verimli bir şekilde işletilmesi ile nikel dışı mineral kaynaklarının verimli bir şekilde işletilmesi ve pazarlanması konusunda çalışan bir Üst Yönetim Örgütüdür. Ülke genelinde bulunan 13 şirketten ve eğitim merkezinden oluşur.

Empresa Minera del Caribe SA (Emincar)¹⁰

Küba devleti Geominera (%51) ve Singapur merkezli çok uluslu bir emtia şirketi olan Trafigura (%49) şirketlerinden oluşan Empresa Minera del Caribe SA (Emincar) tarafından kurşun ve çinko üretimi ve ihracatı (Çin pazarına yönelik) yoluyla yürütülen bir girişimdir.

1.4 Madencilik Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Küba'daki madencilik sektörü, ülkenin ekonomik yapısı ve devlet düzenlemeleri nedeniyle belirli özelliklere sahiptir.

Devlet kontrolü: Küba'da madencilik, esas olarak Cubanique (nikel ve kobaltın çıkarılması ve ticarileştirilmesinde lider bir şirket) gibi devlet şirketleri aracılığıyla devlet tarafından kontrol edilir. Toptan satışlar genellikle uluslararası olarak yapılır, çünkü Küba nikel, kobalt, altın ve bakır gibi minerallerini ihraç etmektedir.

Uluslararası pazarlar: Başlıca toptan alıcılar, özellikle Çin, Kanada ve Avrupa gibi ülkelerde üretim endüstrisi için hammadde satın alan yabancı şirketlerdir.

Satış süreçleri: Toptan satışlar, yabancı şirketlerle yapılan uzun vadeli sözleşmeler aracılığıyla yapılır ve fiyatlar genellikle uluslararası metaller pazarındaki dalgalanmalara tabidir.

Toptan satışlar, yabancı şirketlerle yapılan uzun vadeli sözleşmeler aracılığıyla yapılır ve fiyatlar genellikle uluslararası metaller pazarındaki dalgalanmalara tabidir. Küba'da madencilik ürünlerinin perakende satışları neredeyse yok denecek kadar azdır çünkü madencilik hammadde ihracatına odaklanmıştır. Nikel veya kobalt gibi mineraller için perakende pazarı yoktur, çünkü bunlar doğrudan tüketici ürünleri değildir. Altın gibi mineraller için mücevher şeklinde küçük bir perakende faaliyeti olabilir, ancak bu devlet tarafından düzenlenir ve önemli bir pazar değildir. Küba'da madencilik neredeyse tamamen ihracata yöneliktir, bu nedenle bu ürünler için perakende dağıtım zinciri yoktur.

⁸ [Grupo Empresarial del Níquel | Ministerio de Energía y Minas \(gob.cu\)](#)

⁹ [GEOMINERA S.A. | Micrositio | Páginas Amarillas \(pamarillas.cu\)](#)

¹⁰ [Ej Atlas](#)

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

Küba'daki madencilik sektöründeki dış ticaret, turizm veya tıbbi hizmetler gibi diğer sektörlerle kıyasla etkisi küçük olsa da, ülke ekonomisinin önemli bir bileşenidir. Nikel ve Kobalt Küba ihracatındaki en önemli madencilik ürünleridir. Küba, dünyanın önde gelen nikel ve kobalt üreticilerinden biridir ve bu mineraller ülkenin madencilik ihracatının önemli bir bölümünü temsil eder. Devlete ait Cubaniquel şirketi, bu minerallerin çıkarılması ve ihracatından sorumludur. Altın madenciliği küçük ölçekte olsa da mevcuttur. Küba, nikel ve kobalta kıyasla çok daha küçük hacimlerde olsa da bakır ve diğer mineralleri de ihraç etmektedir.

Tarihsel olarak Kanada, ortak girişimlerde ve keşif projelerinde yer alan Kanadalı şirketlerle madencilik sektöründe önemli bir ticaret ortağı olmuştur. Çin, Küba madencilik sektöründe önemli yatırımları olan ve mineral ihracatı için önemli bir pazar olan bir diğer önemli ortaktır.

Küba mineral ihracat ve ithalatı Aralık 2022 itibariyle sırasıyla 1,3 ve 4,2 Milyar Dolar olarak açıklanmıştır.¹¹

3. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

3.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Villa Clara bölgesinde altın, bakır ve çinko yatakları bulunmaktadır. Bununla birlikte, Isla de la Juventud'daki Delita imtiyazının yaklaşık 1,5 milyon ons altına sahip olduğu ve Küba hükümetinin açık ocak madeni inşa etmeyi planladığı belirtilmektedir. 68.000 Mt/yıl kapasiteli Las Camariocas ferronickel tesisini yenilemek için %51 hissesi Küba hükümetine ve %49 hissesi Venezuela hükümetine ait olmak üzere 700 milyon dolar harcanarak bir ortak girişim kurulduğu belirtilmektedir.¹²

Ulusal Maden Kaynakları Ofisi (La Oficina Nacional de Recursos Minerales) genel müdürüne göre, ülkede şu anda tanıma izinleri, jeolojik araştırma imtiyazları, keşif ve işletme imtiyazları ve işleme imtiyazları olmak üzere 478 madencilik hakkı bulunmaktadır. Bunlar devlet, özel ve yabancı yatırım alanlarındadır. En fazla imtiyaz sahibi olan kuruluş Micons'tur. Söz konusu imtiyazların neredeyse %50'sine sahiptir. Ardından Minem, Minfar, AzCuba ve Mitrans gibi devlet şirketleri gelmektedir. Küba'da 60 çeşit hammadde ile 1.022 metalik ve metalik olmayan mineral yatağı bulunmaktadır. 214 metalik mineral yataklarında, 16 çeşit hammadde ile 808'i metalik olmayan mineral yataklarında, 44 çeşit hammadde bulunmaktadır.¹³

Küba'da Artemisa hariç tüm bölgelerde maden kaynaklarını işleten 23 işleme tesisi bulunmaktadır. Adada kireçtaşından kalsiyum karbonat üreten 4 adet tesis vardır. Ayrıca düşük demir içeriğine sahip Guane, Isla de la Juventud ve Trinidad'ta 3 adet silika kumu işleten tesis bulunmaktadır. Camagüey bölgesinde ise krom yatağı işletilmektedir. Ülkenin doré formunda üç altın yatağı vardır. Küba ayrıca ülkede kurşun konsantresi, çinko ve tuz üretmektedir.¹⁴

¹¹

https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c192%7c%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1

¹² <https://www.azomining.com/Article.aspx?ArticleID=218>

¹³ [Oficina Nacional de Recursos Minerales, 60 años regulando la minería y protegiendo el patrimonio de la nación | Ministerio de Energía y Minas \(gob.cu\)](https://www.oficina-mineral.com/60-anos-regulando-la-mineria-y-protegiendo-el-patrimonio-de-la-nacion/)

¹⁴ [Cubadebate](https://www.cubadebate.com)

3.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Enerji ve Madencilik Bakanlığı, üç stratejik kuruluştan oluşmaktadır: Elektrik Birliği (UNE), CUBANIQUEL ve CUPET. Bu devlet şirketleri elektrik üretimi, nikel üretimi ve petrol ve gaz çıkarma ve işleme alanlarında belirlenen yatırım projelerini geliştirmek için yabancı yatırımcılar sürekli temas halindedirler.

Devam eden ambargo ve Amerikan yaptırımlarının tehdidi, Küba'nın madencilik sektörünün tamamen devlet kontrolünde olması ve maden yatırımının devlete ait GeoMinera ile ortak girişim gerektirmesi birçok firma ve yatırımcıyı Küba maden sektöründe faaliyet göstermekten vazgeçmektedir. Buna rağmen bu faktörlerin hiçbiri bazı şirketlerin Küba madenlerine yatırım yapmasını engellememektedir.¹⁵

Singapur merkezli çok uluslu şirketi Trafigura Group, petrol ve gaz, güç, yenilenebilir enerji, karbon yönetimi, nakliye ve lojistik gibi iş alanlarıyla dünyanın en büyük emtia tedarikçilerinden biridir. Şirket 2017'de Castellanos kurşun-çinko madeninde faaliyet göstermek üzere GeoMinera ile 278 milyon ABD doları değerinde bir ortak girişim sözleşmesi imzaladığını duyurmuştur. Bugün Castellanos, dünyanın en büyük kurşun üreten yüzey madenidir.

Toronto, Ontario merkezli bir Kanada şirketi olan Sherritt, 1990'ların ortalarından beri Küba'da faaliyette bulunmaktadır. Şirket ile devlete ait General Nickel Company arasındaki ortak girişim nikel ve kobalt üretim faaliyetini sürdürmektedir.

Bir petrol ve gaz tedarikçisi olan Avusturalya merkezli Melbana Energy'nin Küba hükümetiyle ortaklığı, Blok 9 Üretim Paylaşım Sözleşmesi şeklindedir. Küba'nın kuzey kıyılarında 2.344 kilometrekarelik bir alanı kaplayan bu proje, çok sayıda petrol keşfine ve 362 milyon varillik olası ortalama bir kaynağa dayanmaktadır.

Avustralya merkezli madencilik şirketi Antilles Gold'un, Küba devlet şirketi GeoMinera ile iki proje için anlaşmaları bulunmaktadır. Birincisi, Nueva Sabana, El Pilar altın-bakır oksit yatağına dayalı bir altın ve bakır madeni, ikincisi ise, La Demajagua, altın, antimon ve gümüş üretim projesidir. Bu iki projeye ek olarak, Antilles, Sierra Maestra bakır kuşağında ve ayrıca molibden açısından da umut vadeden, Orta Küba'daki El Pilar bakır porfir sistemi içinde toplam 54.000 hektarlık üç keşif imtiyazı aracılığıyla çok sayıda yüksek potansiyelli bakır-altın porfir yatağına erişebilmektedir.

3.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Ulusal Maden Kaynakları Ofisi (La Oficina Nacional de Recursos Minerales), madencilik ve jeolojik faaliyet alanında ulusal düzenleyici otoritedir. Sahadaki her şey, işlemeden denetime ve kontrole kadar ONRM'den geçer. Geniş işlev yelpazesi arasında, ihracat izinleri, jeolojik ve mineral örnekleri verir; madencilik ve petrol sicilini tutar ve Hükümete katı ve sıvı mineral kaynakları konularında tavsiyelerde bulunur.⁶

Küba madenciliğinin gelişiminde, Centro de Investigaciones y Proyectos para la Industria Minero-Metalúrgica (Madencilik-Metalurji Endüstrisi için Araştırma ve Projeler Merkezi) önemli bir rol oynamaktadır. Bu kuruluş, sektördeki mühendis ve teknisyenlerin eğitimini için 1967'de kurulmuştur. Bu araştırma merkezi nikel hariç metalik ve metalik

¹⁵ <https://investingnews.com/investing-in-cubas-mining-industry/>

olmayan mineral kaynaklarının kullanımı için teknolojilerin geliştirilmesini amaçlamaktadır. 2016'dan beri bu kuruluş madencilikte teknoloji transferinde öncü olarak altın, gümüş, bakır ve tuz gibi 16'dan fazla mineral işleme tesisi için teknoloji geliştirme projelerinde yer almıştır.¹⁶

“Geominsal Cipimm (1967'de kurulan Madencilik-Metalurji Endüstrisi Araştırma Merkezi), Ceinpet (Küba Petrol Birliği'ne ait Petrol Araştırma Merkezi, Cupet), İnşaat Araştırma ve Geliştirme Merkezi (CIDC) ve IGP (Jeoloji ve Paleontoloji Enstitüsü/Küba Jeoloji Hizmeti) gibi kuruluşları bünyesinde barındırmaktadır.

3.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Küba'daki ithalat süreci, ithalatın yasallığını ve uygun organizasyonunu sağlamayı amaçlayan çeşitli düzenlemeler ve gereklilikler içermektedir. Aşağıdakiler, Küba'ya ithalat için genellikle talep edilen belgelerden bazılarıdır:

Ticari Fatura: İthal edilen malları, açıklama, miktar, fiyat ve satış koşulları dahil olmak üzere ayrıntılı olarak açıklayan belge. Yurt dışındaki tedarikçi tarafından düzenlenmelidir.

Konşimento: Bu belge, nakliye şirketi tarafından sağlanır ve alıcı bilgileri, mal türü ve nakliye koşulları gibi sevkiyat hakkında bilgi içerir.

Menşei Sertifikası: Tarifeleri veya belirli ithalat koşullarını belirlemek için ilgili olabilecek, malın menşe ülkesini belirleyen belge.

İthalat Lisansı: Malın türüne bağlı olarak, Küba yetkilileri tarafından verilen bir ithalat lisansı almak gerekebilir. Bu, düzenlenmiş veya kısıtlanmış ürünler için yaygındır.

Gümrük Beyanı: Bu, malların ve değerlerinin beyan edildiği, malların ithal edilmesi sırasında Küba gümrüklerine sunulması gereken bir belgedir.

Uygunluk Sertifikaları: Bazı ürünler, Küba kalite ve güvenlik standartlarına uyduklarını gösteren bir sertifika gerektirebilir.

Ödeme Belgeleri: Bazen, ithal edilen mallar için ilgili ödemelerin yapıldığını gösteren banka havalesi kanıtı gibi belgeler talep edilebilir.

Satın Alma Sözleşmeleri: Bazı süreçler, özellikle büyük ölçekli ithalatlarda, ithalatçı ile tedarikçi arasındaki imzalı sözleşmenin eklenmesini gerektirebilir.

3.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Sevk Öncesi İnceleme (SÖİ) kapsamında, firmalarımız ithalat ve ihracata konu tüm ürünlere yönelik S.I.S CUBACONTROL S.A.¹⁷ adlı yetkilendirilmiş gözetim şirketinin kontrolüne tabidir.

3.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

5. Uluslararası Madencilik ve Metalurji Kongresi (MINEMETAL 2024)ve 1. Yabancı Yatırım ve İş Forumu, 17-20 Eylül 2024 tarihinde Matanzas eyaletindeki Varadero'daki Plaza

¹⁶ [Cubadebate](#)

¹⁷ <https://www.cubacontrol.com.cu/>

América Kongre Merkezi'nde düzenlenmiştir. Her iki etkinliğin de organizatörleri Madencilik ve Metalurji Endüstrisi Araştırma Merkezi (Cipimm) ve Enerji ve Madenler Bakanlığı'na bağlı Geominero Salinero İş Grubu'dur (Geominsal). Her iki etkinliğin amacı bilimsel topluluklar arasındaki ilişkileri genişletme ve güçlendirme, Küba ve yabancı araştırma grupları arasında ortak bilimsel ve teknolojik araştırma projelerinde alışverişi kolaylaştırma olarak duyurulmuştur. Ayrıca, araştırma ve teknolojik geliştirme merkezleri, bilim teknolojisi ve inovasyon kuruluşları ve üniversiteler ile karma ve yabancı sermayeli Küba iş sektörü arasındaki bağlantıyı teşvik etmenin amaçlandığı belirtilmektedir. Bu kapsamda ülke için nikel lateritleri, altın, bakır, çinko ve polimetalik yatakların keşfi, işletilmesi ve metalurjik işlenmesinin temel hedefler arasında olduğu belirtilmektedir.¹⁸

3.6 Varsa Sektörde İhale Yayınlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Küba'daki jeoloji ve madencilik sektörü için İş Fırsatları portföyü, yabancı yatırımcıların Jeolojik Keşif ve Araştırma (Madencilik - Arama), Değerli metallerin (altın ve gümüş), baz metallerin (bakır, kurşun, çinko) ve diğer ilgi çekici minerallerin İşletme ve Pazarlama aşamalarına ilişkin projeler sunmaktadır.¹⁹

Öte yandan Madencilik Planlama, Değerlendirme ve Kontrol Müdürlüğü, Kalkınma programlarını, yatırımları, uluslararası ekonomik birliklerin projeksiyonunu ve üretimin stratejik projeksiyonunu değerlendirmektedir.²⁰

4. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)

Küba takımadaları, endüstriyel kayalar ve minerallerin yanı sıra çok çeşitli metalik hammaddelere sahiptir. Bunun nedeni, kıta kenarı dizileri, ada volkanik kemerleri ve okyanus kabuğunu içeren jeolojik yapıların bir mozağından oluşması ve bunların dalma ve çarpışma jeolojik süreçleri sonucu tek bir bütün halinde bir araya gelmesidir. Bu mozaik üzerinde, son 40 milyon yılda bir platform tektonik rejiminde oluşan bir dizi genç tortul kayalar yer almaktadır. Metalik cevherlerin ana mineral kaynakları arasında demir (Fe), nikel (Ni), kobalt (Co), bakır (Cu), kurşun (Pb), çinko (Zn), altın (Au), gümüş (Ag), manganez (Mn), tungsten (W) ve krom (Cr) bulunur. Sözde endüstriyel kayalar ve mineraller (RMI) veya metalik olmayan mineraller durumunda, ülke kil, asbest, kum, kuvars kumu, barit, bazalt, bentonit, kireç taşı, kuvarsit, kuvars, kaolin, kyanit, kalkarenitler, feldispatlar, fosforit, granat, gabro, grafit, mermer, manyezit, mika, olivin, yarı değerli taşlar, kaya tuzu, flamalar, talk, tüf, alçıtaşı ve zeolit kaynaklarını belirlemiştir. Şu anda, ulusal toprakların %45'i 1/50.000 ölçekli jeolojik haritalarda düzenlenmiştir ve Küba Alanının yüzde yüzü aerojeofizik araştırmaya sahiptir. Bu minerallerin büyük bir kısmı, yeraltı madenciliğiyle çıkarılmasına göre nispeten daha düşük bir maliyetle açık ocakta çıkarılabilir.²¹

Dış Ticaret ve Yatırım Bakanlığı tarafından yayımlanan 2025 Yılı Yabancı Yatırım Fırsatları Portföyü'nde yer alan bilgilere göre, muhtelif minerallerin aranması, keşfi, çıkarılması ve pazarlaması için madencilik sektöründe toplam 54 adet yabancı yatırım fırsatı sunmaktadır.²²

¹⁸ <http://www.cubadebate.cu/noticias/2024/09/14/ciencia-y-oportunidades-de-la-mineria-y-metalurgia-en-el-centro-de-minemetal-2024/>

¹⁹ [Search results \(gob.cu\)](#)

²⁰ <https://www.minem.gob.cu/es/actividades/mineria>

²¹ <https://inviertaencuba.mincex.gob.cu/en/sector/mining/>

²² [Search results \(gob.cu\)](#)

Küba’da bölgelere göre madenler göz önünde bulundurulduğunda adanın hemen her bölgesinde madencilik faaliyetinde bulunulabilir. Camaguey’de toplam 157 maden, Santiago de Cuba’da toplam 132 maden, Granma’da toplam 43 maden, Pınar Del Rio’da toplam 38 maden ve Holguin’de toplam 35 maden bulunmaktadır. Küba’da toplam 443 maden bulunmakta olup, bu madenlerde en sık listelenen birincil emtialar Krom, Manganez ve Bakır’dır.²³

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)

Amerika Birleşik Devletleri, 1961 yılında Küba ile diplomatik ilişkilerini resmen kesmiş ve 1962 yılında, Birleşik Devletler ile Küba arasındaki tüm ticarete ambargo koymuştur. Bu ambargoya, Birleşik Devletler’deki Küba’ya ait varlıkların tamamen dondurulması ve madencilik yatırımları da dahil olmak üzere ABD’nin Küba’daki kamu ve özel yatırımlarının yasaklanması da dahil edilmiştir. Devam eden ABD ticaret ambargosu sonucunda, ABD merkezli şirketler herhangi bir Küba maden veya petrol varlığına sahip olamamaktadır.

Küba’da birçok maden türü olmasına karşın bu minerallerden yüksek katma değerli nihai ürünler elde etmek için bir endüstri mevcut değildir.

Türk yatırımcılarının karşılaştıkları sorunların başında bürokratik işlemlerde aşırı derecede ağır işleyiş, işlemlerin hızlandırılmasının mümkün olmaması gelmektedir. Bürokratik işlemlerin uzun vakit alması ve bir şirketin bırakın bir ofis açması ihracat ve ithalat işlemlerini başlatması için minimum 2 ay (60 gün) bekleyerek, işletmenin çeşitli Küba makamlarınca onaylanması süreçlerinden geçmesi nedenleri ile sonuçta her hangi bir yeni yatırımın gerçekleştirilmesi en az bir yılda tamamlanmaktadır. Bu süreç sadece görüşmelere gelen ve 2 ay sonra pazardan vaz geçerek başka Latin Amerika ülkelerine giden Türk şirket örneklerinin çoğalmasına neden olmaktadır.

Diğer bir sorun ise ülkedeki altyapı eksiklikleridir. İnternet kullanımı, son derece pahalı ve hizmet olarak alınmasında süreklilik açısından zorlukların olduğu bir alt yapı sorunu mevcuttur. 2016 yılında Ericson Şirketi vasıtasıyla Kübalı telekomünikasyon şirketi ETECSA arasındaki sözleşme ile başlatılan işbirliği çerçevesinde 2019 yılı Ocak ayından itibaren mobil telefonlara da 3G internet verilmeye başlanmış ve ayrıca hizmet kalitesinin artırılması şeklinde internete yönelik sorunların bir ölçüde aşılması sağlanmıştır. Ancak diğer alt yapı problemlerinin yanı sıra hala elektrik iletim alt yapısındaki ve enerji üretim kapasitesindeki eksiklikler nedeniyle talep karşılanamamakta, dolayısıyla ülke genelinde sık sık elektrik voltaj düşüklükleri ile birlikte elektrik kesintileri yaşanmaktadır.

Pazara girişte rakip firmaların etkinliği kültürel, dil ve tarihi etkililerle zorlu bir mücadeleye neden olmaktadır. Bunun sonucunda, ticarete hâkim olan özellikle İspanyol, Fransız ve İtalyan firmaların pazardaki kontrollerinin ülke yönetiminin en üst seviyelerinden sağlandığı kuvvetli ticari bağların yanı sıra kültürel bağların da önem kazandığı görülmektedir. Ancak pazara girdikten sonra ve ticari ilişkilerin zaman içinde pekişmesi sonucunda Küba kurumlarınca “*sadakat*” anlamında geleceğe yönelik yatırımlarda kolaylık sağlanmaktadır.

Rejimi dolayısıyla Küba ekonomisi büyük oranda dışa kapalı, merkezi bir ekonomidir. Bu kapsamda istatistiklerin yayımlanması ve bilgi paylaşımında şeffaflık bulunmamaktadır.

²³ <https://thediggings.com/cub>

Diğer taraftan her bir yabancı şirket ile farklı farklı sözleşmelerin imzalanması ve her şirkete ayrıcalıkların farklı olması şirketlerin müzakerelerdeki gücüne ve ülkelerin devlet olarak kültürel ve siyasi nüfuzlarına bağlıdır.

Küba'da yatırım yapmayı hedefleyen Türk firmalarından önünde en önemli engel olan ABD'nin bu ülkeye yönelik uyguladığı mali, ekonomik ve ticari yaptırımlar sebebiyle; uluslararası ticari bankaların çoğunun Küba'ya kredi işlemleri yapmaması sonucunda; Türk firmaları dahil pek çok yabancı firmanın Avrupa'da İngiltere, İspanya, Almanya, İtalya ve Fransa gibi bazı ülkelerdeki bankalardan yüksek maliyetli sigorta ve kredi bulma çabalarına neden olmaktadır.

Özellikle gelişmiş ülke şirketleri (İspanya, Fransa, Çin, Rusya, gibi) finansal sorunları aşabilmek amacıyla değişik yöntemler uygulamışlardır. Her ülke kendine ait Teknik ve Müşavirlik firmalarının yanı sıra kendi Bankalarını da sisteme dâhil ederek göstermelik bile olsa banka şubeleri açmışlar ve devlet desteklerine dayalı çeşitli kredilendirme, sigorta ve para transferleri imkanlarını geliştirmişlerdir. Bu anlamda Küba pazarında Türk şirketlerini destekleyecek özellikle para transferleri ve kredilendirme-sigortalama anlamında mali destek verecek bir yapı bulunmamaktadır.

6. Sektöre ilişkin Firmalara Öneriler

Küba piyasası sabır isteyen, meşakkatli bir piyasadır. Ancak bir o kadar da her şeye ihtiyacı olan, ekonomide sosyalist rejim nedeniyle kuralları ve yönetim biçimi tümüyle devlet elinde olan bir pazardır. Ancak bu sorunları aşan Latin Amerika ülkelerinin yanı sıra, kültürel bağlarında etkisi ile gelişmiş ülke şirketleri de piyasada faaliyette bulunmaktadır. Öte yandan Ambargo yüzünden finansal sorunlar yaşamakta olan piyasada, ülke genelindeki internet ve telefon altyapısında büyük zayıflıklar gözlenmekte ve firmalarla iletişimde zorluklar yaşanmaktadır.

Küba'da her hangi bir yabancı ülke şirket yetkilisinin iş görüşmelerine başlarken dikkat etmesi gereken bazı hususlar bulunmaktadır. Küba'da, yabancı şirketin ilgilendiği alandaki ürün kodları ve / veya konsinye ile ilgili olan ürünleri ithal etme yetkisine sahip şirketleri öğrenmek için Küba Ticaret Odası ile doğrudan bağlantı kurup, ziyaret etmek gerekmektedir. Küba Ticaret Odası'nın vereceği bilgiler sayesinde doğrudan yabancı şirket ilgili sanayi gruplarına ait ithalatçılar ve/veya ihracatçıların veya girdi ve çıktılar ile doğrudan bağlantılı olarak, ithalat veya ihracatta yetkili ortak girişimlerin listesini elde edebilir. Mevzuat gereği; Kübalı şirketlere yapılan ödemeler ise ABD Doları hariç diğer güçlü para birimleri (Euro, Kanada doları, İngiliz Sterlini vb.) kullanılarak yapılmalıdır. ABD para birimi cinsinden ya da ABD dolarının iştirak ettiği para birimi ile yapılamaz ve ayrıca herhangi bir ABD Bankası veya ABD dışında başka ülkelerdeki ABD bankaları aracılığıyla para birimi transferi ile herhangi bir ücret ya da ödeme yapılamaz. Ancak fiiliyatta Kübalı tarafların yabancı firmalarla, ihracat ve ithalat işlemleri için yaptıkları anlaşmalar çerçevesinde; ABD doları cinsinden ödemelerin yapıldığı ve Avrupa bankalarındaki hesapların kullanıldığı tespit edilmiştir. Küba'da ofisleri bulunan yabancı şirketler ticari ilişkilerini geliştirmekte kolaylık yaşasa da doğrudan bir Anlaşmanın imzalanmasında yetkili olamazlar. Yabancı şirketler Küba Ticaret Odası'nca önerilen yerel şirketlerle, herhangi bir arabuluculuk hizmeti almaksızın, doğrudan iletişim kurabilir, teklifler sunabilir veya herhangi yetkili danışmanlık firmasından hizmet satın alabilirler. Aynı iletişim, kataloglar veya diğer örnek biçimdeki iletişim araçları ile de gerçekleştirilebilir. Türk işadamları, faaliyet için akredite oldukları sektörde şirketlerle ticarileştirmek amacıyla herhangi bir hükümet iznine gerek duymadan,

doğrudan ticari ilişkilerini sürdürebilirler. Ulusal topraklarda ticaret işlemleri bir Küba ithalat şirketi veya ticaret acentesi aracılığıyla yapılabilir. MINCEX tarafından öngörülen düzenlemeye göre, Küba tüzel kişiliği alındıktan üç yıl sonra yabancı sermayeli şirket, yılda en az 500 bin ABD Doları'ndan az olmayan bir iş hacmine sahip olmak üzere bir şube açmak için Küba Cumhuriyeti Devleti Ticaret Odası'na başvurabilir.

Bununla birlikte Ödeme koşulları 365 gün olup (sözleşmeler yapılırken L/C koşulları 1 yıldan daha kısa olabilmektedir, pek çok Türk şirketi uygun L/C koşullarında sözleşmeler yapmaktadır), ambargo nedeniyle Türkiye ve diğer ülke bankalarından veya şirketlerinden kredi imkanı bulunmamaktadır. Avrupa ülkelerinden sigorta yapma imkanlarının olduğu duyularına ulaşılmaktadır. Ticaretin yapılmasında tüm koşullar her firma için ayrı şekilde yapılan **sözleşmeler** ile farklı farklı ve gizli bir şekilde belirlenmektedir. Türk firmalarının bu pazarı araştırmak veya yetkililerle görüşmek için buraya yapacakları ziyaret çok önemlidir ve ziyaret öncesi mutlaka Ankara'daki Küba Büyükelçiliği'nden şirket yetkilisi için " iş vizesi (business visa)" (yeşil pasaport için gerekmiyor) almak gerekmektedir.

7. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Küba'nın madencilik sektörü, ülkenin madencilik politikasını ve mineral kaynaklarının geliştirilmesine ilişkin yasal düzenlemeleri belirleyen Ley de Minas [Madencilik Yasası] (1994 tarihli 76 sayılı yasa) tarafından düzenlenmektedir. Enerji ve Madenler Bakanlığı (301 sayılı Yasa), enerji ve madencilik sektörleri için Hükümet politikasını belirlemekten sorumlu kuruluştur. Yabancı Yatırım Yasası [Ley de Inversión Extranjera] (2014 tarihli 118 sayılı yasa), ülkedeki yabancı yatırım için yasal çerçeveyi belirler.

8. Genel Değerlendirme

Küba, kanıtlanmış nikel rezervleri açısından ilk altı ülke arasında yer almaktadır. Ancak, 1990'ların ortalarından ve hatta daha öncesinden beri ülke için önemli bir ihracat ürünü olan nikelin yanı sıra, komünist Küba'nın maden sektörü, Sovyetler Birliği'nin dağılması ve ABD tarafından uygulanan yaptırımlar nedeniyle yıllarca yetersiz yatırımla baş başa kalmıştır. Yine de, ayrıntılı veriler eksik olsa da, Küba'nın Karayipler bölgesindeki en büyük ve en az keşfedilmiş mafik ve ultramafik -magnezyum ve demir açısından zengin kayalar-kuşaklarından birine sahip olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle, ABD Jeoloji Araştırması'na göre, bölge şu anda 'dokunulmamış' önemli bir ticaret ve yatırım potansiyeline sahiptir. Adanın belirlenen nikel rezervleri ve mineral kaynakları kapsamlı ve iyi derecelerde bulunmaktadır. Özellikle nikel rezervleri, elektrikli araç pazarındaki beklenen büyüme nedeniyle nikel talebinin önemli ölçüde artacağı göz önüne alındığında Küba için büyük bir potansiyel yaratabilir. Bununla birlikte belirlenen tüm nikel kaynakları sülfürler yerine lateritler özellik taşımakta ve düşük maliyetli açık ocak yöntemleriyle işletilebilmektedir. Ancak, devlet yatırımının eksikliği ve önemli yabancı kalkınma fonlarının olmaması nedeniyle söz konusu rezervlerin çoğunun işletilmeden bırakıldığı bilinmektedir.²⁴

Son yıllarda kurşun ve çinkonun endüstriyel tüketiminin büyümesi göz önüne alındığında, dünya pazarındaki kurşun ve çinko fiyatlarının önümüzdeki yıllarda yükseliş eğilimi göstermesi öngörülebilir. Dolayısıyla, kurşun ve çinko konsantreleri elde etmek için Küba büyük fırsatlar sunmaktadır. Küba ihracatının düşüklüğü, ülke ekonomisinin durgunluğa sürüklendiği ve adaya petrol arzının azaldığı bir zamanda - ki bu da ülkeyi uluslararası pazardan daha düşük finansman koşullarıyla daha yüksek fiyatlarla petrol satın almaya

²⁴ <https://www.mining-technology.com/features/cuba-courts-new-mining-investment-can-compete/?cf-view>

zorlamıştır - kurşun ve çinko konsantreleri ihraç edebilme fırsatı şüphesiz orta vadede Küba ekonomisinin şu anda yaşadığı sermaye sıkıntısını bir nebze olsun telafi edebilecek bir rahatlama sağlayabilir. Madencilik sektörünün kademeli olarak toparlanması, orta vadede Küba'nın ihracatını artırmasına ve diğer sektörleri geliştirmesine olanak tanıyan bir etkiye sahip olacaktır.²⁵

Küba'nın madencilik sektörü daha fazla yabancı yatırım çekmek adına daha elverişli ve güvenli bir ortam sağlamak zorunda olmasına karşın ABD'nin ülkeye uyguladığı yaptırımlar bunun önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Yakın gelecekte yabancı yatırım alması beklenen tahmini 60 Küba madencilik ve enerji projesi bulunmaktadır. Küba hükümetin mevcut politikalarını gevşetmek suretiyle göstereceği çabalar madencilik sektörünün ilerlemesi için olumlu sonuçlar doğuracaktır.

9. Yararlı Adresler

Yabancı Yatırım ve Dış Ticaret Bakanlığı: [MINCEX | Ministerio de Comercio Exterior y la Inversión Extranjera \(gob.cu\)](#)

Enerji ve Maden Bakanlığı: [Minería | Ministerio de Energía y Minas \(gob.cu\)](#)

Küba Ticaret Odası: <http://www.camaracuba.cu/index.php/es/>

ZED Mariel Özel Ekonomik Kalkınma Bölgesi : <http://www.zedmariel.com/en>

Business Directore of The Republic Of Cuba: <https://www.negocioscuba.cu/>

Küba Cumhuriyeti Genel Gümrük Kurumu: <http://www.aduana.gob.cu/index.php/english>

---

²⁵ <http://www.thehavanaconsultinggroup.com/en/Articles/Article/47?AspxAutoDetectCookieSupport=1>